

Roz
Gem

Stan realizacji zadań oświatowych

w GMINIE PIENIEŻNO

w roku szkolnym 2021/2022

Pięńszno, 27 października 2022 rok

CHARAKTERYSTYKA SEKTORA OŚWIATY W GMINIE PIENIĘŻNO

w roku 2021/2022

Gmina Pieniężno – jako jednostka samorządu terytorialnego - była organem prowadzącym trzy szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi oraz zespołu szkolno-przedszkolnego (w skład, którego wchodziła szkoła podstawowa i przedszkole - obie placówki umiejscowione w oddzielnych budynkach w Pieniężnie). Ten rok jest ostatnim rokiem, w którym oświata funkcjonuje w takim schemacie organizacyjnym. Od 1 września 2022 r. zamknięte zostają: Szkoła Podstawowa w Pakoszach i Szkoła Podstawowa w Piotrowcu.

Wszystkie informacje, podane w tym sprawozdaniu a dotyczące szkół, są z dnia 30 września 2021 r. (chyba, że zostanie to zaznaczone inaczej).

Szkoła Podstawowa w Pakoszach liczyła w sumie 25 uczniów, bez oddziału przedszkolnego i klasy I oraz VI (czyli 6 klas, w tym łączenie klasy II z III oraz IV z V). Zajęcia dydaktyczne prowadziło 10 nauczycieli, jeden nauczyciel był na urlopie dla poratowania zdrowia i dodatkowo zatrudnionych było 6 pracowników obsługi w różnym wymiarze zatrudnienia (w sumie 2,58 etatu).

Szkoła Podstawowa w Piotrowcu liczyła 16 uczniów, bez oddziału przedszkolnego oraz klas I, II, V i VIII. W szkole zatrudnionych było 10 nauczycieli, jeden nauczyciel był na urlopie dla poratowania zdrowia i dodatkowo zatrudnionych było 6 pracowników obsługi w różnym wymiarze zatrudnienia (w sumie 2,63 etatu).

Podejście do likwidacji tych szkół rozpoczęło się jeszcze w lutym 2019 roku podjęciem uchwały rady miejskiej o zamiarze likwidacji ich. W styczniu 2021 roku Rada Miejska w Pieniężnie podjęła kolejną uchwałę o zamiarze likwidacji obu szkół z dniem 31 sierpnia 2021 roku. Po szeregu działaniach, Minister Edukacji i Nauki wydał postanowienie pozytywnie opiniujące likwidację obu szkół. W związku z późnym terminem wydania postanowienia, Rada Miejska w Pieniężnie podjęła kolejne kroki - począwszy od zmiany terminu likwidacji (na 31 sierpnia 2022 r) a skończywszy na uchwałach likwidujących Szkołę Podstawową w Pakoszach i Szkołę Podstawową w Piotrowcu z dniem 31 sierpnia 2022 r.

Szkoła Podstawowa im. Świętego Jana Pawła II w Lechowiu liczyła 36 uczniów i 8 wychowanków przedszkolnych. Łączone były klasy II z III, IV z V i VI z VIII. Zajęcia dydaktyczne prowadziło 13 nauczycieli i było zatrudnionych 7 pracowników niepedagogicznych – obsługi (3,08 etatu).

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym funkcjonowały dwie placówki – szkoła podstawowa i przedszkole:

Szkoła Podstawowa im. Ziemi Warmińskiej w Pieniężnie liczyła 287 uczniów w 16 oddziałach a do Przedszkola Publicznego uczęszczało 138 wychowanków do 6 oddziałów. W trakcie roku ilość uczniów i przedszkolaków zwiększyła się w związku z wojną na Ukrainie (do szkoły przybyło 9 uczniów a do przedszkola 6 – ilość ta zmieniała się w poszczególnych okresach).

Zajęcia dydaktyczne w ZS-P prowadziło 44 nauczycieli i było zatrudnionych 23 pracowników niepedagogicznych – obsługi (21,32 etatu).

Dane ilościowe podane poniżej odnoszą się do września 2021 roku ujęte w SIO (dane do wyliczeń subwencyjnych) i w trakcie roku szkolnego ulegały zmianom:

1) w przedszkolu było:

- 6 oddziałów (powyżej 5-ciu godzin),
- 138 przedszkolaków (45 w tzw. „0” i 93 młodszych; maksymalna ilość miejsc 150; średnio 23 wychowanków na oddział),

a w jedynym oddziale przedszkolnym (5-cio godzinny) przy szkole wiejskiej było 8 przedszkolaków: 2 objętych obowiązkowym rocznym przygotowaniem i 6 młodszych w wieku 3 - 5 lat (maksymalna ilość miejsc 25; średnio 8 wychowanków na oddział).

W sumie, w gminie, zwiększyła się liczba wychowanków o 18 w stosunku do poprzedniego roku szkolnego a ilość oddziałów pozostała na tym samym poziomie – 7.

2) w czterech szkołach podstawowych łącznie było (dane dotyczą klas I - VIII):

- 34 klas szkolnych – spadek w stosunku do poprzedniego roku (w tym 16 oddziałów w szkole miejskiej o średniej liczebności 18 uczniów i 18 klas w szkołach z terenu wiejskiego o średniej liczebności około 4 uczniów na oddział - w szkołach wiejskich były klasy liczące po dwoje i troje uczniów, spowodowało to tworzenie oddziałów łączonych, które mogły mieć tylko część zajęć wspólnych wyznaczonych ustawą).

Zatem do szkół podstawowych uczęszczało 364 uczniów (spadek w stosunku do poprzedniego roku o 21 uczniów) do 34 oddziałów (spadek w stosunku do poprzedniego roku o 2 oddziały) -co daje średnio w gminie niecałych 11 uczniów na oddział).

Tabela nr 1. Dane zbiorcze z 30.09.2021

Nazwa szkoły	Ilość uczniów	Ilość wychowanków/w tym 6-latków	Ilość klas/oddziałów	Ilość nauczycieli	Średnia liczebność klas szkolnych	Ilość uczniów z niepełnosprawnością
SP Lechowo	36↓	8/2	8 i 1 oddz. przedszkolny	8 pełnozatrud., 5 w niepełnym wymiarze	Poniżej 5 uczniów ↓	3
SP Pakosze	25↓	0/0	6	5 pełnozatrud., 5 w niepełnym wymiarze	4 uczniów ↓	1
SP Piotrowiec	16↓	0/0	4	3 pełnozatrud., 7 niepełnozatr.	4 uczniów ↓	0
SP Pieniężno	287↑	-	16	29 pełnozatrud., 7 w niepełnym wymiarze, dodatkowo 2 na urlopie bezpłatnym	18 uczniów →	7
Przedszkole Pieniężno	-	138↑/45↑	6	8 pełnozatrud. dodatkowo 2 na urlopie zdrowotnym	23 wychow. ↓	3

↑ - wzrost w stosunku do ubiegłego roku szkolnego

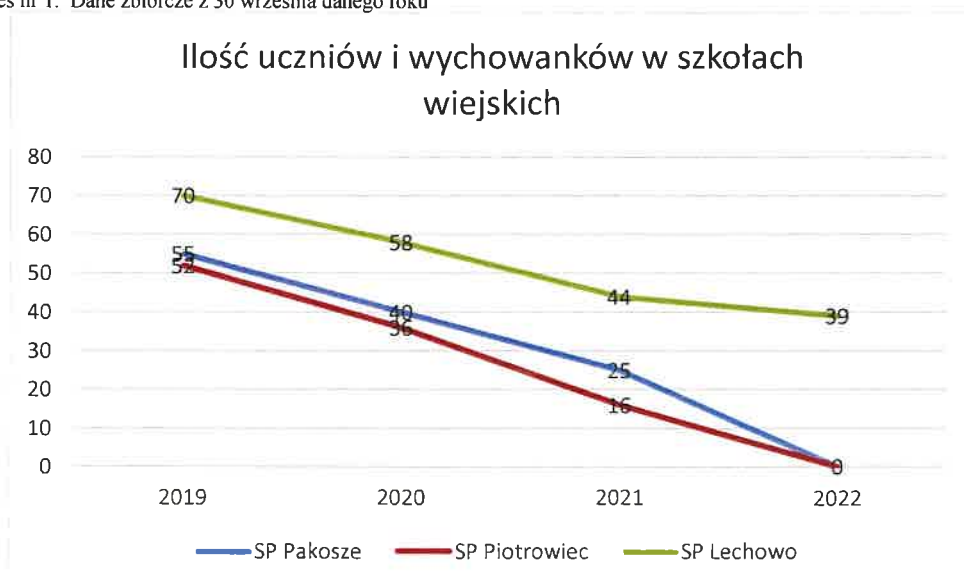
↓ - spadek w stosunku do ubiegłego roku szkolnego

→ - taki sam stan jak w ubiegłym roku szkolnym

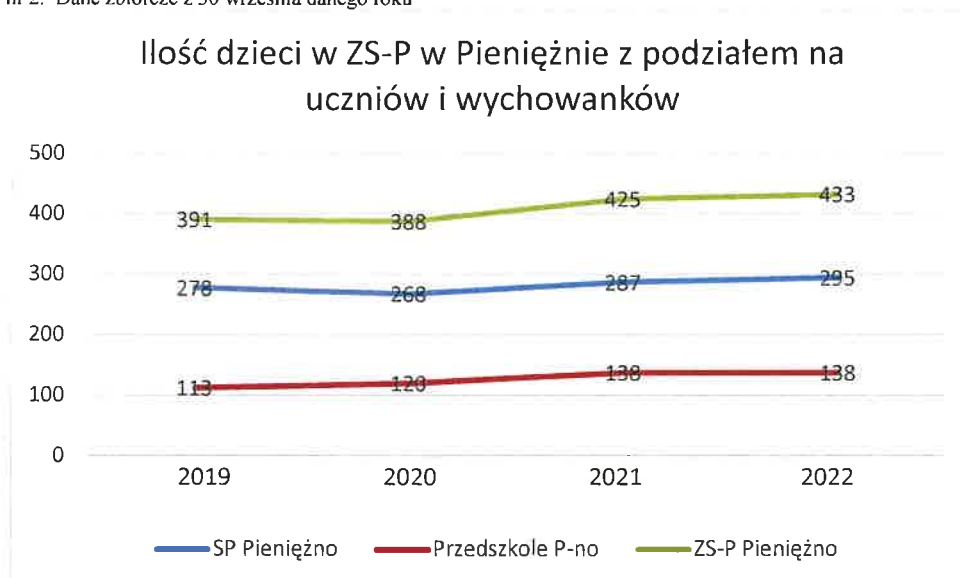
W trakcie roku szkolnego 2021/22 jeden uczeń ze Szkoły Podstawowej w Piotrowcu przeniósł się do szkoły w Pieniężnie.

Zmiany demograficzne w Gminie Pieniężno na przestrzeni ostatnich czterech lat prezentują poniższe wykresy:

Wykres nr 1. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

Wykres nr 2. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

Działające szkoły i placówki są jednostkami organizacyjnymi Gminy działającymi w formie jednostek budżetowych, których zasady gospodarki finansowej regulują odrębne przepisy.

Bezpośredni nadzór nad działalnością publicznych szkół i placówek oświatowych pełni Gmina Pieniężno (w sferze utrzymania finansowego) i Kuratorium Oświaty w Olsztynie (w dziedzinie dydaktyki, wychowania i opieki nad dziećmi - między innymi opiniuje arkusze organizacyjne szkół, bierze udział w wyborze dyrektora szkoły, awansach zawodowych nauczyciela).

Baza lokalowa w szkołach podstawowych i przedszkolu w stosunku do poprzedniego roku szkolnego nie zmieniła się.

Rok szkolny - 2021/22 kolejny raz okazał się bardzo trudnym. Zdalne nauczanie w dwóch turach, najpierw od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. a potem od 20 stycznia do 20 lutego 2022 r. zostało wprowadzone przez MEiN. W szkołach i przedszkolu były okresy hybrydowego nauczania, dotyczyły one okresu listopad-grudzień 2021 r. Tylko szkoła z Lechowa pracował stacjonarnie przez cały rok w pełnej strukturze.

Wybuch wojny na Ukrainie również dotknął bezpośrednio nas – od marca zaczęły pojawiać się w na terenie gminy dzieci z kraju objętego działaniami wojennymi, które należało „umieścić” w naszym systemie edukacji. W sumie maksymalna liczba uczniów wynosiła 15, w tym 6 przedszkolaków i w trakcie roku zmieniała się. Wszystkie dzieci uczęszczały na zajęcia do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pieniężnie. Zwiększenie zadań związanych z pojawieniem się uchodźców było rekompensowane Gminie dotacją z Funduszu Pomocy.

3. PODSTAWOWE DECYZJE PRAWNE I STRATEGICZNE

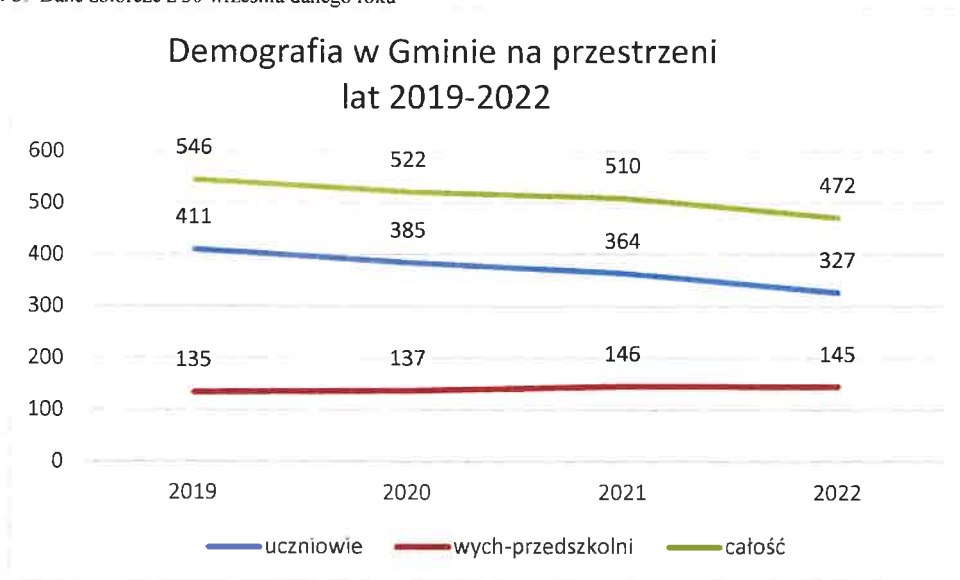
W trakcie roku szkolnego 2018/19 Rada Miejska podjęła decyzję o likwidacji szkół w Pakoszach i Piotrowcu oraz obniżeniu stopnia organizacji do klasy III Szkoły Podstawowej w Lechowiu. Głównym powodem był ciągły spadek ilości dzieci i powstawanie, na terenie wiejskim, klas liczących tylko 2- 3 uczniów. W szkołach tych wprowadzono łączone oddziały klas II-III, IV-V i VI-VII. Obecne przepisy jednak określają dokładnie, które zajęcia mogą być łączone i w jakim wymiarze (np. klas I i VIII nie można łączyć z innymi). To ograniczenie powoduje znaczne zwiększenie kosztów utrzymania małych szkół. Porównanie kosztów utrzymania jednego ucznia w roku budżetowym 2021 w porównaniu do roku 2020 przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2. Dane zbiorcze dotyczące roku 2020 i 2021

Nazwa placówki	Roczny koszt utrzymania 1 ucznia/przedszkolaka - 2020	Roczny koszt utrzymania 1 ucznia/przedszkolaka- 2021
SP Lechowo z oddział. „0”	28 160	30 390
SP Pakosze	27 857	36 998
SP Piotrowiec	38 993	56 019
SP Pieniężno	14 404	14 630
Przedszkole	10 095	12 464

Reorganizacja związana z decyzją o likwidacji i zmianie organizacji szkół została negatywnie zaopiniowana przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty, to pociągnęło za sobą kolejne kroki – była skarga do MEN na negatywne postanowienie Kuratora - odrzucona przez Ministra a następnie zażalenie do WSA w Warszawie. Wyroki WSA uchylły wszystkie negatywne postanowienia zarówno Ministra jak i Kuratora. Kurator jednak nie ustosunkował się do merytorycznego uzasadnienia wyroku tylko umorzył postępowanie ze względu na nieaktualną już datę likwidacji z uchwały o zamiarze. Ponieważ nadal utrzymywała się tendencja spadkowa w populacji dzieci szkolnych Rada Miejska jeszcze raz podeszła do zamiaru likwidacji szkół w Pakoszach i Piotrowcu (*wykres nr 3*) i rozpoczęła całą procedurę od początku podejmując pierwszą uchwałę w styczniu 2021 r. (pozostawiając Szkołę Podstawową w Lechowiu bez zmian).

Wykres nr 3. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

4. PROCES NAUCZANIA I WYRÓWNYWANIA SZANS EDUKACYJNYCH

Ósmoklasiści po raz czwarty pisali egzamin końcowy z trzech przedmiotów. W tym roku Centralna Komisja Egzaminacyjna powróciła do prezentacji średnich wyników małych szkół (szkół liczących poniżej 2 uczniów klas ósmych). Poniższa tabela przedstawia średnie wyniki jednak bez SP Piotrowca (nie było ósmoklasistów).

Tabela nr 3. Średnie wyniki z egzaminów ósmoklasisty w 2022

	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki	Ilość uczniów zdających
SP Lechowo	68%	77%	X	63%	7
SP Pakosze	48%	32%	51%	X	8
SP Pieniężno	51%	38%	57%	3 uczniów	55
Gmina	52%	41%	56%	63%	70
powiat	55%	52%	63%	50%	
województwo	57%	53%	63%	48%	
kraj	60%	57%	67%	50%	

Najlepsi uczniowie klas IV – VIII, wyróżniający się w nauce, otrzymali świadectwa z wyróżnieniem (średnia z wszystkich przedmiotów nie niższa niż 4,75 oraz wzorowe lub bardzo dobre zachowanie). Najwyższą średnią miała uczennica klasy VIII Szkoły Podstawowej w Pieniężnie -5,97.

Tabela nr 4. Ilość uczniów, którzy otrzymali świadectwo z wyróżnieniem w roku 2021/22

Nazwa szkoły	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
SP Lechowo	1	1	2	0	5
SP Pakosze	2	1	X	0	1
SP Piotrowiec	3	1	2	0	X
SP Pieniężno	13	10	0	10	5
Razem	24	4	29	12	12

Jak co roku również przyznano Nagrodę Burmistrza dla najlepszych absolwentów. W tym roku tytuł Złotego Absolwenta 2022 otrzymała trójka uczniów ze Szkoły Podstawowej w Pieniężnie - jest to najwyższe wyróżnienie uczniów kończących naukę w naszych szkołach podstawowych.

Uczniowie, w trakcie roku, mieli możliwość korzystać z różnego typu zajęć oferowanych przez szkoły (w formie zajęć rozwijających, wyrównawczych, sportowych, warsztatów czy też konsultacji).

W konkursach kuratorskich (najważniejszych dla ucznia ponieważ laureaci są zwolnieni z części egzaminu) dwóch uczniów Szkoły Podstawowej w Lechowie zdobyło tytuł finalistów (z matematyki i historii). Natomiast Szkoła Podstawowa w Pieniężnie mogła się pochwalić dwójką laureatów (z matematyki i biologii) oraz dwójką finalistów (z chemii i języka polskiego).

Dodatkowo uczniowie brali udział w różnych innych konkursach, zawodach i wycieczkach.

- Szkoła Podstawowa w Lechowie, jak co roku, brała udział w Mistrzostwach województwa piłki siatkowej (dwójki, trójki i czwórki). Uczniowie tej szkoły brali udział też w innych zawodach sportowych, w Kangurze matematycznym, w turniejach wiedzy. Dodatkowo szkoła zorganizowała wycieczki turystyczno-krajoznawcze: do Trójmiasta i Lidzbarka Warmińskiego.

- Szkoła w Pakoszach brała udział w gminnych konkursach (kartki świąteczne), w akcjach charytatywnych: Góra grosza, OTOZ ANIMALS.

- Szkoła Podstawowa w Piotrowcu zorganizowała wycieczkę szkolną do Centrum Nauki i Eksperymentu w Gdańsku, „Noc w szkole” i wiele innych imprez głównie poświęconych integracji i wspomaganie słabszych.

- Szkoła Podstawowa w Pieniężnie organizowała konkursy na poziomie szkolnym i gminnym (recytatorskie, plastyczne, festiwale piosenki, akcje wolontariatu, „Mistrz przedmiotów ścisłych”). Zdobyła wiele certyfikatów: Szkolnego Ogrodu Dydaktycznego, Szkoła Przyjazna Wodzie, Bezpieczny wypoczynek w czasie ferii zimowych, Muzeum Polin- upamiętniający

wydarzenia w Getcie. Dodatkowo zorganizowała ponad 50 wycieczek klasowych, szkolnych (krajoznawczych, przedmiotowych, do kina i teatru, różnych warsztatów).

Promocja uczniów, we wszystkich szkołach w gminie, była następująca: w likwidowanych szkołach w Pakoszach i Piotrowcu – 100%, w Szkole Podstawowej w Lechowiu 93% i 99% w szkole Podstawowej w Pieniężnie - była wyższa w porównaniu do poprzedniego roku.

5. FINANSOWANIE OŚWIATY

Finansowanie szkół podstawowych jest częściowo refundowane przez państwo w formie subwencji oświatowej i różnych dotacji. Pozostałe zadania (takie jak dowożenie uczniów do szkół, zajęcia rozwijające, wyrównawcze i sportowe) realizowane są tylko z dochodów własnych gminy.

Zasadniczym czynnikiem kształtującym wysokość subwencji oświatowej jest liczba uczniów w poszczególnych typach szkół i placówek, a ponadto struktura zatrudnienia nauczycieli. Szczegółowe zasady naliczania subwencji oświatowej określone są corocznie w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki.

W roku 2021 subwencja oświatowa dla Gminy Pieniężno była na poziomie **5 098 207** (plan), a na rok 2022 – **4 566 826** (plan), co na rok szkolny **2021/22** daje proporcjonalnie kwotę **4 743 953** zł.

Subwencja ta sukcesywnie maleje. Jest to związane ze zmniejszaniem się ilości uczniów (subwencja w 2020 r. była liczona na 385 uczniów w tym 15 niepełnosprawnych o zwiększonej kwocie subwencji na ucznia, a w 2021 r. na 364 uczniów w tym 11 niepełnosprawnych – wykres nr 3).

W roku budżetowym 2021 wydzielono z subwencji oświatowej środki na kształcenie specjalne w wysokości 519 476 zł, a w 2022 – 413 254 zł., co w roku szkolnym 2021/22 dało kwotę około 449 tys. zł. Były one przeznaczone na wydatki ściśle związane z realizacją zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ujęte w subwencji oświatowej.

W trakcie roku szkolnego 2021/22 subwencja wzrastała wraz ze zwiększeniem zadań realizowanych przez samorządy a narzucanych przez rząd. Gmina Pieniężno dostała następujące dodatkowe środki subwencyjne:

- 147 404 zł z tytułu podwyżek wynagrodzenia nauczycieli od maja 2022 r. (kwota przypadająca na rok szkolny 2021/22 to 73 702 zł),

- 14 396 zł na zajęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej po zdalnym nauczaniu (od III 2022 r.),

- 42 016 zł z tytułu zatrudnienia specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej od 1 września 2022 r.,

- 18 736 zł z tytułu zmian w awansie zawodowym od 1 września 2022 r.,

- 52 733 zł rekompensata z tytułu wypłaty odpraw dla zwalnianych nauczycieli w poprzednim roku szkolnym (2 nauczycieli).

Wyżej wymienione dodatkowe kwoty spowodowały podniesienie wielkości subwencji na rok szkolny 2021/22 do kwoty **4 901 444 zł**.

Dodatkowo gmina wydatkowała środki (poza subwencją oświatową) na inne zadania związane z prowadzeniem szkół. Część z nich pochodziła ze środków państwa w formie dotacji, a część z dochodów własnych.

Zadania dotowane przez państwo w formie różnych programów rządowych w roku szkolnym 2021/22:

- dotacja przedszkolna (na prowadzenie przedszkoli i oddziałów przedszkolnych)– około **143 785 zł** (142 201,58 zł – realizacja w 2021 r., 144 576 zł – plan na 2022 r.),

- darmowe podręczniki, materiały edukacyjne, do nauki języka obcego i ćwiczeń– **58 410 zł** (w 2021 r.),

- rekompensata związana z przyjęciem dzieci z Ukrainy za okres II-VIII 2022 z Fundusz Pomocy w kwocie 73 065 zł

-stypendia socjalne – objęto nimi 122 uczniów szkół różnego typu (w roku szkolnym 2021/22 wydano na to zadanie w sumie **117 384 zł** w tym **11 738 zł** stanowiły środki własne).

W roku 2022 (za rok 2021) Gmina wypłaciła jednorazowy dodatek wyrównujący w wysokości 5 628zł. (tylko na poziomie stażysty) Na pozostałych poziomach awansu zawodowego osiągnięto ministerialnie wymagane wysokości.

Inne zadania, które realizowała Gmina w ramach zadań oświatowych to:

- pomoc w formie dożywiania w szkołach (realizuje MGOPS)

- dowożenie uczniów do szkół gminnych – koszt w roku szkolnym 2021/22 - **402 tys. zł** (dowóz do szkół gminnych) oraz dodatkowo dowóz 7 uczniów niepełnosprawnych do szkół spoza gminy - koszt **145 tys. zł**.

- opłaty za wychowanie przedszkolne za wychowanków naszej gminy – **52 311 zł**. (w tym samym okresie **pozyskaliśmy kwotę 84 481 zł** od innych gmin, których mieszkańcy uczęszczali do naszego przedszkola).

W roku szkolnym 2021/2022 szkoły, na odpowiednich etapach edukacji, na realizację swoich statutowych zadań wydatkowały następujące kwoty:

- przedszkola i oddział „0” w szkole w Lechowie - **1 744 509 zł** (z czego około 144 tys. zł dotacji

przedszkolnej i 376 tys. zł subwencji oraz trochę ponad 1,2 mln zł środków własnych),

- szkoły podstawowe bez „0” – **7 859 312 zł** (w tym subwencja 4, 53 mln zł + dotacje 135 tys. zł + środki własne prawie 3,2 mln zł)

Podsumowując, koszty prowadzenia szkół i przedszkoli w naszej gminie to kwota ponad **9 mln 600 tys. zł**, przy czym, po odjęciu subwencji i dotacji, na prowadzenie ich Gmina musiała dołożyć jeszcze środki własne w wysokości około **4,4 mln zł**. Kwota ta zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 700 tys. zł. (tak jak i w ubiegłym roku). Średni koszt edukacji ucznia w naszych szkołach kształtuje się od 16 tys. do 51 tys. w stosunku rocznym (a standard A subwencji na ucznia w 2022 roku wyniósł 6 081,32 zł) i przedszkolaka w wysokości 12,5 tys. zł.

Do w/w kosztów należy dodać wydatki związane z wykonaniem innych zadań, ściśle związanych z funkcjonowaniem szkół a nieobjętych refundacją (np. zapewnienie dowozu uczniów do szkół -prawie 550 tys. zł, dopłatę do stypendiów w wysokości 10% - 12 tys. zł, itp.), a zatem koszty tych zadań są też pokrywane z dochodów własnych gminy (bez subwencji i dotacji). Te zadania zwiększają dodatkowo obciążenie gminy z tytułu wykonywania zadań, ogólnie zwanych oświatowymi.

Opracowała: *Teresa Krysiuk*

samodzielne stanowisko ds. oświaty

